

NORGES HØYESTERETT

D O M

avsagt 13. juni 2025 av Høyesterett i avdeling med

dommer Aage Thor Falkanger
dommer Espen Bergh
dommer Erik Thyness
dommer Thom Arne Hellerslia
dommer Are Stenvik

HR-2025-1115-A, (sak nr. 24-198383SIV-HRET)
Anke over Agder lagmannsretts dom 25. oktober 2024

I.
Rambøll Norge AS (advokat Steffen Lie Kvisler)

Rådgivende Ingeniørers Forening (advokat Espen Nyland)
(partshjelper)

mot

A (advokat Per Gustav Lilleaasen – til prøve)

II.
A (advokat Per Gustav Lilleaasen – til prøve)

mot

Rambøll Norge AS (advokat Steffen Lie Kvisler)

Rådgivende Ingeniørers Forening (advokat Espen Nyland)
(partshjelper)

S T E M M E G I V N I N G

- (1) Dommer **Bergh:**

Sakens spørsmål og bakgrunn

- (2) Saken gjelder spørsmål om en byggherre kan kreve erstatning direkte fra et tidligere ledd i en kontraktskjede etter de alminnelige reglene om erstatning utenfor kontrakt.
- (3) A – byggherren – gjennomførte en prosess med oppføring av et boligbygg med fire leiligheter i Sandefjord. Han engasjerte Kvartal 19 Arkitektkontor AS (K 19) som arkitekt og ansvarlig søker. Ved årsskiftet 2013/2014 ble Bobbygg AS engasjert som entreprenør. Partene er uenige om dette oppdraget var som totalentreprenør. Bobbygg engasjerte igjen Mesterbygg Vestfold AS (Mesterbygg) som «total underentreprenør». Mesterbygg valgte Nordic Isoelementer AS (Nordic) som produsent, leverandør og prosjekterende for grunnmursystem og ribbedekke.
- (4) I april 2015 ble Rambøll Norge AS (Rambøll) ved sivilingeniør B engasjert av Nordic for å utføre lastberegninger. Oppdraget ble utvidet til også å omfatte design av bæresystem og ble utført i løpet av sommeren 2015.
- (5) Under byggeprosessen fikk Rambøll ved B også to oppdrag fra Bobbygg. Høsten 2015 ble Rambøll engasjert for å foreta dimensjonering av bæresystem for plan 2 og 3 i bygget. Det ble videre inngått avtale om at Rambøll skulle gjennomføre brannteknisk prosjektering. Foreløpig brannsikkerhetskonsept ble utarbeidet 22. oktober 2015. Dette ble gjort av en annen medarbeider hos Rambøll, men det fremgår at konseptet ble kontrollert av B. Den 10. desember 2015 søkte Rambøll om ansvarsrett som prosjekterende for brannteknisk konsept og branntegninger.
- (6) Det foreløpige brannsikkerhetskonseptet beskrev overordnede krav, forutsetninger og minimumsytelser for konstruksjoner, bygningsdeler og installasjoner som måtte være oppfylt for å overholde funksjonskravene i teknisk forskrift til plan- og bygningsloven.
- (7) Det oppsto etter hvert uenighet om brannkonseptet knyttet til behov for sprinkelanlegg, og Bobbygg sa 8. februar 2016 opp Rambøll som brannrådgiver. Rambøll meldte deretter inn opphør av ansvarsrett for brannteknisk konsept og branntegninger. Bobbygg engasjerte en ny ansvarlig for brannteknisk prosjektering.
- (8) Etter søknad innvilget kommunen i november og desember 2016 brukstillatelse for leilighetene.
- (9) Det ble senere avdekket vesentlige feil ved brannsikringen. I store deler av bygget var det brukt materialer og løsninger som ikke oppfylte gjeldende krav til brannmotstand.
- (10) I januar 2021 ga kommunen med øyeblikkelig virkning pålegg om opphør av bruk av huset til boligformål. Senere vurderinger har vist at det ikke er mulig med utbedring, slik at bygget må rives og bygges opp igjen.

- (11) Saken har ledet til en rekke tvister. A har reist søksmål blant annet mot K 19, Bobygg, Mesterbygg og Nordic. Ved Agder lagmannsretts dom 31. juli 2024 ble K 19 og dette selskapets forsikringsselskap dømt til å betale erstatning til A med 35 millioner kroner. Dommen er rettskraftig. K 19 er senere gått konkurs. A har fått utbetalt omkring 14 millioner kroner – tilsvarende forsikringsselskapets ansvar etter forsikringsavtalen. De øvrige søksmålene er etter det opplyste ikke rettskraftig avgjort.
- (12) Søksmål mot Rambøll med krav om erstatning ble inngitt 16. mars 2022. Vestfold tingrett avsa 27. juli 2023 dom med slik domsslutning:
- «1. Rambøll Norge AS frifinnes.
 2. A dømmes til å betale Rambøll Norge AS sine saksomkostninger med 2 637 875 – to millioner sekshundre og trettisyvtusenåttehundreogsyttifem – kroner innen 2 – to – uker fra dommens forkynnelse.
 3. Utgifter til fagkyndige meddommere bæres av A.»
- (13) A anket til Agder lagmannsrett, som 25. oktober 2024 avsa dom med slik domsslutning:
- «1. Rambøll Norge AS betaler 30 000 000 – trettimillioner – kroner i erstatning til A innen 2 – to – uker fra dommens forkynnelse, med tillegg av lovens forsinkelsesrente fra forfall til betaling skjer.
 2. I saksomkostnader for tingretten og lagmannsretten betaler Rambøll Norge AS 12 306 423 – tolvmillionertrehundreogsekstusenfirehundreogtjuetre – kroner til A innen 2 – to – uker fra dommens forkynnelse. I tillegg kommer rettsgebyret for lagmannsretten.»
- (14) Både tingretten og lagmannsretten drøftet først om det forelå mangler ved Rambølls utførelse av oppdragene for Nordic og Bobygg som kan gi grunnlag for krav fra A mot Rambøll etter reglene om krav mot bakre ledd i bustadsoppføringslova § 37. Begge instansene kom til at oppdragene isolert sett ble utført kontraktsmessig. Ut fra dette kom både tingretten og lagmannsretten til at det i utgangspunktet ikke foreligger noe mangelskrav mot Rambøll fra deres kontraktsparter og dermed heller ikke grunnlag for noe krav fra A mot Rambøll etter § 37.
- (15) Tingretten drøftet likevel videre om det foreligger kontraktsbrudd som følge av at Rambøll ikke har oppfylt sine opplysnings- og omsorgsforpliktelser overfor kontraktspartene. Tingretten besvarte dette spørsmålet bekreftende. Samtidig kom retten til at Rambøll ikke er erstatningsansvarlig, fordi ansvaret etter rettens syn må falle bort som følge av medvirkning. Tingrettens syn var at den vesentlige og dominerende årsaken til de anførte feilene lå hos Bobygg, Nordic og eventuelt hos andre kontraktsmedhjelpere. Når Rambøll heller ikke på dette grunnlaget er erstatningsansvarlig overfor sine kontraktsparter, foreligger det etter tingrettens syn ikke grunnlag for noe krav fra A etter bustadsoppføringslova § 37.
- (16) For lagmannsretten fremsatte A, som et nytt subsidiært grunnlag, krav om erstatning etter de ulovfestede reglene om erstatning utenfor kontrakt og arbeidsgiveransvaret etter skadeserstatningsloven § 2-1. Lagmannsretten kom til at Rambøll er erstatningsansvarlig overfor A på dette grunnlaget. Lagmannsrettens syn var at B, som ansatt hos Rambøll, har

opptrådt uaktsomt ved at han ikke i tilstrekkelig grad har ivaretatt As interesser ved sin utførelse av oppdragene.

- (17) Lagmannsretten bygde på at As tap utgjorde 53,7 millioner kroner. Etter lemping etter skadeserstatningsloven § 5-2 satte retten erstatningen til 30 millioner kroner.
- (18) Både Rambøll og A har anket til Høyesterett. Ankene gjelder rettsanvendelsen. Rambøll gjør gjeldende at det ikke foreligger grunnlag for å tilkjenne erstatning etter alminnelige erstatningsregler. A gjør gjeldende at lagmannsretten har anvendt lempingsreglene uriktig.

Partenes syn på saken

Rambøll Norge AS har i korte trekk anført:

- (19) Det er uriktig når lagmannsretten er kommet til at Rambøll er erstatningsansvarlig på grunnlag av alminnelige erstatningsregler – det såkalte deliktsansvaret. Et slik ansvar krever at det foreligger brudd på en allmenn handlenorm, løsrevet fra kontraktsforpliktelsene.
- (20) I dette tilfellet utgjør et eventuelt brudd på Rambølls omsorgsforpliktelse i prosjektet et mislighold av kontrakten med Rambølls oppdragsgivere. Dersom A skal ha et erstatningskrav overfor Rambøll, må det bygge på reglene i bustadoppføringslova § 37 om krav mot tidligere kontraktsledd.
- (21) Prinsipalt gjøres det gjeldende at vilkårene for deliktskrav ikke er oppfylt. Subsidiært er bustadoppføringslova § 37 her til hinder for et slikt krav.
- (22) Lagmannsrettens lempingsvurdering er basert på korrekt rettsanvendelse.
- (23) Rambøll Norge AS har lagt ned slik påstand:
 - «I anken fra Rambøll Norge AS:
 - 1. Lagmannsrettens dom oppheves.
 - 2. Rambøll Norge AS tilkjennes sakskostnader for Høyesterett.
 - I anken fra A:
 - 1. Anken forkastes.
 - 2. Rambøll Norge AS tilkjennes sakskostnader for Høyesterett.»
- (24) Partshjelperen for Rambøll Norge AS – *Rådgivende Ingeniørers Forening (RIF)* – slutter seg til argumentasjonen fra Rambøll. Foreningen fremhever særlig betydningen for bransjen av forutsigbare rammevilkår, herunder at næringslivets aktører kan innrette seg i tillit til de avtalene som inngås. Det pekes på at uklare eller lite forutsigbare rettsregler vil gi en unødvendig risiko, som vil virke prosess- og prisdrivende og være til hinder for et velfungerende marked.
- (25) Rådgivende Ingeniørers Forening har lagt ned slik påstand:

«Rådgivende Ingeniørers Forening – RIF – tilkjennes sakskostnader for Høyesterett.»

- (26) A har i korte trekk anført:
- (27) Lagmannsrettens avgjørelse av ansvarsspørsmålet er riktig. Rambøll er erstatningsansvarlig etter alminnelige erstatningsrettslige regler, jf. skadeserstatningsloven § 2-1. Disse reglene gjelder generelt. Når vilkårene om ansvarsgrunnlag, økonomisk tap og adekvat årsakssammenheng er oppfylt, kan A velge å basere sitt krav på de alminnelige reglene. Kravet konsumeres heller ikke av bustadoppføringslova § 37.
- (28) Rambølls ansatte er profesjonsutøvere som er underlagt en streng aktsomhetsnorm.
- (29) Hovedregelen i norsk erstatningsrett er at skadelidte skal ha full erstatning for sitt tap. Det foreligger ikke forhold som gir grunnlag for lemping i dette tilfellet.
- (30) Subsidiært må lempingen være vesentlig mindre enn i lagmannsrettens dom.
- (31) Ved utformingen av påstanden er det tatt hensyn til erstatningen som A har mottatt etter søksmålet mot K 19.
- (32) A har lagt ned slik påstand:
- «Rambøll Norge AS sin anke:
1. Anken forkastes.
 2. A tilkjennes sakskostnader for Høyesterett.
- A sin anke:
- Prinsipalt:
1. Rambøll Norge AS v/styrets leder dømmes til å betale NOK 40 407 391 til A med tillegg av lovens forsinkelsesrenter.
- Subsidiært:
2. Lempingen av erstatningsansvaret til Rambøll Norge AS fastsettes etter rettens skjønn.
- I begge tilfeller:
3. A tilkjennes sakskostnader for Høyesterett.»

Mitt syn på saken

Direktekravsregelen i bustadoppføringslova § 37

- (33) Partene er enige om at kontraktsforholdet mellom A og Bobygg er regulert av bustadoppføringslova. Mellom A og Rambøll foreligger det imidlertid ikke noe kontraktsforhold. Det medfører at A bare kan gjøre mangelskrav etter loven gjeldende overfor Rambøll så langt dette følger av bestemmelsen i § 37 om krav mot tidligere ledd. Hovedregelen i § 37 første ledd lyder slik:

«Forbrukaren kan gjere sitt krav som følge av mangel gjeldande mot ein tidlegare avtalepart som har gjort avtalen som ledd i næringsverksemd, i same mon som mangelen kan gjerast gjeldande av entreprenøren eller annan avtalepart.»

- (34) Det følger av bestemmelsen at et grunnleggende vilkår for at det skal foreligge krav mot et tidligere ledd i kontraktskjeden, er at det også foreligger en mangel i forholdet mellom det tidligere leddet og dennes kontraktspart.

De alminnelige reglene om erstatning utenfor kontrakt

- (35) Det er en generell ulovfestet regel i norsk rett at den som ved forsett eller uaktsomhet har forvoldt en skade, plikter å erstatte det oppståtte tapet. I rettspraksis er det alminnelige erstatningsrettslige skyldansvaret betegnet som «en grunnpilar i vår rettsorden», se HR-2020-312-A avsnitt 36 og Rt-2012-1444 avsnitt 31. Ansvarsformen betegnes ofte som *culpaansvaret*.
- (36) Det ulovfestede skyldansvaret suppleres av reglene om arbeidsgiveransvar i skadeserstatningsloven § 2-1, som fastsetter at en arbeidsgiver er erstatningsansvarlig for skade som en arbeidstaker forvolder ved forsett eller uaktsomhet.
- (37) Culpaansvaret og arbeidsgiveransvaret aktualiseres når skadevolderen har brutt en rettslig handlenorm. Slikt ansvar betegnes derfor ofte rettsbruddsansvar eller deliktsansvar.
- (38) Det er som utgangspunkt ikke tvilsomt at det kontraktsrettslige ansvaret som følger av bustadsoppføringslova og andre kontraktsrettslige lover, kan suppleres av det alminnelige skyldansvaret og av arbeidsgiveransvaret. I Rt-2015-276 *Bori* avsnitt 36 fremhever førstvoterende at det er et gjennomgående prinsipp at den som har flere grunnlag for et krav, kan velge hvilket av disse han eller hun vil gjøre gjeldende. Han fremhever at en eventuell begrensning av dette må ha klare holdepunkter i rettskildene.
- (39) I *Bori*-saken var de aktuelle grunnlagene for kontraktsrettslig direktekrav bustadsoppføringslova § 37 og avhendingslova § 4-16. I den videre drøftelsen i avsnitt 36 uttaler førstvoterende at han ikke har funnet holdepunkter for at disse reglene ikke kan suppleres med «deliktsansvar etter skadeserstatningsloven § 2-1, i en situasjon hvor kravet etter § 2-1 *ikke* bygger på at den ansvarlige har handlet i strid med sine kontraktsforpliktelser».
- (40) At direktekravsreglene i bustadsoppføringslova kan suppleres av alminnelige erstatningsregler, er også lagt til grunn i senere rettspraksis, se blant annet HR-2021-2201-A *Kruse Smith* avsnitt 53 til 61 med videre henvisninger.
- (41) Det er samtidig klart at vilkårene for ansvar etter det alminnelige skyldansvaret ikke er de samme som for et kontraktsrettslig ansvar. Det er vesentlig, slik *Bori*-dommen avsnitt 36 bygger på, at det ikke utgjør et grunnlag for alminnelig skyldansvar at den påstått ansvarlige har handlet i strid med sine kontraktsforpliktelser. Et slikt ansvar forutsetter at det foreligger brudd på en handlenorm *utenfor* det som følger av kontraktsforholdet.
- (42) En prinsipiell drøftelse av forholdet mellom ansvarsreglene i og utenfor kontrakt finnes i HR-2024-990-A, som gjaldt påstått ansvar for en bank for ikke å ha avverget en

omfattende svindel. I avsnitt 56 gir førstvoterende uttrykk for at selv om det er vanlig å skille mellom erstatningsformene, er dette skillet ikke skarpt. Reglene er i stor grad sammenfallende og overlappende, og også den metodiske tilnærmingen er i stor grad felles. Som det fremheves i avsnitt 57, er utvist *uaktsomhet* et grunnleggende ansvarskrav både i og utenfor kontrakt.

- (43) Ansvar etter alminnelig erstatningsrett vil typisk foreligge der noe eller noen ved en uaktsom handling er påført en fysisk skade – en integritetskrenkelse. De alminnelige reglene gjelder imidlertid også der et økonomisk tap er oppstått uten tilknytning til noen fysisk skade, slik at det er tale om et rent formuestap. Ansvar trenger heller ikke å være knyttet til en aktiv handling. Også en unnlatelse kan gi grunnlag for erstatningsansvar. Hvorvidt det er tale om en integritetskrenkelse eller et rent formuestap, og om det er spørsmål om å knytte ansvar til en aktiv handling eller til en unnlatelse, har likevel betydning for den nærmere vurderingen av om det foreligger erstatningsansvar.
- (44) Om grunnlaget for erstatningsansvar der det gjøres gjeldende at en unnlatelse har ledet til et rent formuestap, heter det i HR-2024-990-A avsnitt 58:

«Det er tale om eit reint formuestap. Samstundes er den påståtte skadevaldande handlinga ei unnlating som ikkje er knytt til ein risiko som banken har skapt. Om ein tek utgangspunkt i aktløysevurderinga utanfor kontrakt, kan skadebotansvar då berre vera aktuelt dersom det ligg føre eit brot på ei etablert handlenorm.»

- (45) Det kravet om brudd på handlenorm som formuleres her, har sammenheng med at det ikke uten videre er rettsstridig å påføre noen et formuestap. Videre gjelder det ikke på generelt grunnlag noen plikt til å handle for å ivareta andres interesser. For å konstatere uaktsomhet når tapet er et rent formuestap og den påståtte skadevoldende handlingen er en unnlatelse, må det derfor både kunne konstateres at det eksisterer en handlenorm, og at denne normen er brutt i den situasjonen som foreligger.
- (46) Førstvoterende i HR-2024-990-A uttrykker at en slik handlenorm må være *etablert*. Dette kan forstås som et krav om at normen er kommet klart til uttrykk på forhånd – *før* handlingen. Slik jeg ser det, kan det ikke utelukkes at brudd på en norm som det er grunnlag for å konstatere, for eksempel gjennom domstolsbehandling av erstatningskravet, kan være tilstrekkelig for ansvar, selv om normen ikke tidligere er kommet klart til uttrykk. Etter mitt syn er derfor *allmenn handlenorm* et mer dekkende uttrykk i denne sammenheng.

Lagmannsrettens dom

- (47) Slik jeg allerede har beskrevet, kom lagmannsretten, som tingretten, til at Rambøll i utgangpunktet hadde utført sine oppdrag i samsvar med de inngåtte kontraktene. Dermed forelå det så langt heller ingen mangler som kunne gi grunnlag for krav fra A mot Rambøll etter reglene om direktekrav i bustadoppføringslova § 37.
- (48) Etter å ha gitt uttrykk for denne delkonklusjonen uttaler lagmannsretten følgende:

«Lagmannsretten har derimot kommet til at Rambøll er erstatningsansvarlig for As tap grunnet Bs uaktsomhet (culpa) utenfor kontrakt i forbindelse med sin utførelse av rådgiveroppdraget hva gjelder bygget i Øvre Åsenvei 5. Rambøll hefter for Bs feil

etter arbeidsgiveransvaret i skadeserstatningsloven § 2-1. B er underlagt et profesjonsansvar.»

- (49) Om forholdet til tingrettens dom uttaler lagmannsretten blant annet:

«Tingretten har hatt en annen tilnærming ved å drøfte Bs forhold som et brudd på omsorgsplikten overfor Nordic/Bobygg, tilsynelatende ut fra et direktekravsynspunkt. Som nevnt finner lagmannsretten det mer treffende å anvende et alminnelig skyldansvar, særlig med bakgrunn i As sterke behov for erstatningsrettslig vern, herunder mot foreldelses- og reklamasjonsanførsler, og grunnet skadens omfang.»

- (50) I den videre drøftelsen legger lagmannsretten vekt på at B tidligere hadde utført en lang rekke oppdrag for Nordic og dermed hadde «inngående kjennskap» til dette selskapets produkter. Retten bygger på at B var kjent med at produktene ikke ville oppfylle de branntekniske kravene som gjaldt for As bygg uten det ble gjennomført supplerende tiltak. Selv om Rambølls rolle var begrenset til prosjektering og det isolert sett ikke forelå noen feil ved Rambølls utførelse av sine kontraktsforpliktelser, uttaler lagmannsretten at Rambøll ved B opptrådte uaktsomt ved «ikke å ha foretatt seg noe for å avklare om grunnmursystemet og ribbedekket var i stand til å møte» gjeldende branntekniske krav.

- (51) Deretter fremhever lagmannsretten:

«Bs tilbakeholdenhet om de nevnte forhold, bryter med berettigete forventninger til en erfaren teknisk rådgiver i et selskap med Rambølls størrelse, kompetanse og renommé, og rammes av profesjonsansvaret. Det har videre betydning at det ville krevd svært begrenset aktivitet fra Bs side å gjøre oppmerksom på problemstillingen; en e-post til A, Bobbygg eller Nordic ville vært tilstrekkelig. B forholdt seg isteden fullstendig taus. B har ved sin uaktsomhet forsømt sin omsorgsforpliktelse overfor A som byggherre, og ved det opptrådt erstatningsbetingende uaktsomt.

Som tingretten viker lagmannsretten tilbake for å karakterisere uaktsomheten for grov, men det har ingen betydning for erstatningsansvaret. Sempel uaktsomhet er tilstrekkelig.»

- (52) Det ansvaret lagmannsretten pålegger, bygger altså på at B, blant ut fra kunnskap han hadde fra tidligere, hadde en plikt til enten å kontrollere at oppføring av bygget skjedde i samsvar med gjeldende branntekniske krav, eller opplyse A eller noen av Rambølls kontraktsparter om problemstillingen. Rettens syn er at han opptrådte uaktsomt ved ikke å oppfylle denne plikten. Slik lagmannsretten beskriver det, bygger erstatningsansvaret på at Rambøll ved B har forsømt en *omsorgsforpliktelse*.

Mitt syn på lagmannsrettens rettsanvendelse

- (53) Lagmannsretten har bygget på de alminnelige reglene om erstatning utenfor kontrakt. Erstatningen som er tilkjent, gjelder det tapet A har lidd som følge av at bygget ikke er blitt oppført slik han kunne forvente. Det er således tale om erstatning for et rent formuestap. Grunnlaget for erstatningen er at B etter lagmannsrettens syn ikke har oppfylt en omsorgsforpliktelse. Ansvarer er dermed knyttet til en unnlattelse fra Bs side.
- (54) Det følger av det jeg har påpekt, at det er en forutsetning for å ilegge erstatningsansvar i en slik situasjon at det foreligger brudd på en allmenn handlenorm. Lagmannsretten går

imidlertid i liten grad inn på hvilken handlenorm som skal være brutt, og hva som eventuelt er grunnlaget for å konstatere en slik norm.

- (55) Som jeg har redegjort for, kan en handlenorm som følger av kontrakten, ikke gi grunnlag for å tilkjenne erstatning etter alminnelig erstatningsrett. Etter mitt syn må en slik omsorgsforpliktelse som lagmannsrettens konstaterer, i tilfelle nettopp følge av kontraktene som Rambøll har inngått med Bobby og Nordic. Lojalitets- og omsorgsplikter i kontraktsforhold utgjør alminnelig anerkjente prinsipper. Selv om pliktene ikke er kommet direkte til uttrykk i den enkelte kontrakt, er det ikke tvilsomt at det er kontraktsforholdet som utgjør grunnlaget for dem. At supplerende plikter i kontraktsforhold vil inngå som en del av kontrakten, er blant annet lagt til grunn i Rt-2000-679 *Ideal*, se side 690–691.
- (56) Det er vanskelig å se hvordan det uavhengig av kontraktsforholdene kan konstateres en plikt for B til å foreta slike handlinger som lagmannsretten beskriver. Retten bygger ikke på at B var kjent med at bygget ble oppført i strid med gjeldende regler. Det var heller ikke tale om en risiko som var skapt av Rambøll. Det han bebreides for, er at han ikke har foretatt undersøkelser eller advart om muligheten for at det kunne oppstå regelbrudd knyttet til andre aktørers kontraktsoppfyllelse. Hvis kontraktsforholdene tenkes borte, er det vanskelig å se på hvilket grunnlag han skulle ha plikt til å handle slik lagmannsretten gir uttrykk for.
- (57) Rådgivende Ingeniørers Forening (RIF) har vedtatt en «norm for god forretningsskikk», sist revidert 27. mars 2012. Her fremheves blant annet at virksomheter som er medlemmer i RIF, og deres medarbeidere har et samfunnsansvar med utgangspunkt i blant annet «samfunnets legitime forventninger til profesjoner» og «rådgiveres omsorgsforpliktelser».
- (58) Som ledd i samfunnsansvaret fremheves det som et underpunkt at ledere og medarbeidere skal varsle om «uetiske forhold en er kjent med som er eller antas vil bli begått». Det faktum lagmannsretten har funnet bevist, er ikke en situasjon som oppfattes av denne beskrivelsen.
- (59) Under overskriften «Opptreden overfor samarbeidsparter og konkurrenter» angis det i ett av underpunktene at ledere og medarbeidere skal
- «[t]a det direkte opp med vedkommende dersom andres kompetanse eller løsninger ikke anses tilfredsstillende i gjennomføring av samarbeidende prosjekt, og om nødvendig ta det opp med kunden».
- (60) Slik jeg forstår dette punktet, gjelder det forholdet til rådgiverens kontraktspart – kunden – og dennes medarbeidere og angir ikke plikter i forholdet til andre ledd i kontraktskjeden. Med det faktum lagmannsretten bygger på, kan jeg uansett ikke se at Rambølls medarbeider, B, har opptrådt i strid med denne bestemmelsen.
- (61) Samlet gir RIFs norm for god forretningsskikk ikke støtte for å oppstille en erstatningsrettslig relevant allmenn handlenorm som er brutt ved at B unnlot å handle i den situasjonen som forelå.
- (62) Jeg kan heller ikke se at B på annen måte har opptrådt i strid med noen slik norm. Mitt syn er da at lagmannsrettens rettsanvendelse er uriktig når den er kommet til at Rambøll er

erstatningsansvarlig overfor A på grunnlag av de alminnelige reglene om erstatning utenfor kontrakt.

Konklusjon og sakskostnader

- (63) Når lagmannsrettens avgjørelse om å ilegge erstatningsansvar bygger på uriktig rettsanvendelse, må dommen oppheves og saken behandles på nytt i lagmannsretten. Det er da ikke grunn til å gå inn på anken fra A knyttet til spørsmålet om lemping.
- (64) Sakskostnadene for Høyesterett skal avgjøres samlet for begge ankene, jf. tvisteloven § 20-2 andre ledd andre punktum. Med det resultatet jeg er kommet til, har Rambøll vunnet saken og skal tilkjennes sakskostnader, jf. § 20-2 første ledd. I forholdet mellom Rambøll og A er det ikke grunnlag for å anvende unntaksregelen i § 20-2 tredje ledd.
- (65) Rambølls prosessfullmektig har fremlagt kostnadsoppgave på 925 400 kroner uten merverdiavgift, som i sin helhet er salær for arbeid i 237,5 timer. Kravet er høyt. Saken for Høyesterett gjelder rent rettslige spørsmål innenfor grunnleggende erstatningsrett. Selv om de spørsmålene som har stått sentralt ved Høyesteretts behandling, i begrenset grad har vært behandlet i de underliggende instansene, overstiger kostnadene det som kan anses som «nødvendige kostnader», jf. tvisteloven § 20-5. Ut fra dette tilkjennes dekning av salær med 700 000 kroner. I tillegg kommer rettsgebyret på 34 479 kroner.
- (66) Også partshjelperen har i utgangspunktet krav på å få dekket sine sakskostnader etter § 20-2 første ledd, jf. § 20-1 tredje ledd. Jeg er imidlertid kommet til at det her foreligger tungtveiende grunner som gjør det rimelig å gjøre unntak, jf. § 20-2 tredje ledd. Partshjelpen er begrunnet i sakens prinsipielle karakter og den betydningen det ville hatt for RIFs medlemmer om lagmannsrettens dom var blitt stående. Den ankende part er en privatperson. Jeg er ut fra dette kommet til at RIF må bære sine egne sakskostnader for Høyesterett.
- (67) Jeg stemmer for denne

D O M :

1. Lagmannsrettens dom oppheves.
2. I sakskostnader for Høyesterett betaler A til Rambøll Norge AS 734 479 – sjuhundreogtrettifiretusenfirehundreogsyttini – kroner innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av dommen.
3. Rådgivende Ingeniørers Forening bærer sine egne sakskostnader for Høyesterett.

- (68) Dommer **Thy Ness:** Jeg er i det vesentlige og i resultatet enig med førstvoterende.
- (69) Dommer **Stenvik:** Likeså.
- (70) Dommer **Hellerslia:** Likeså.
- (71) Dommer **Falkanger:** Likeså.
- (72) Etter stemmegivningen avsa Høyesterett denne

D O M :

1. Lagmannsrettens dom oppheves.
2. I sakskostnader for Høyesterett betaler A til Rambøll Norge AS 734 479 – sjuhundreogtrettifiretusenfirehundreogsyttini – kroner innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av dommen.
3. Rådgivende Ingeniørers Forening bærer sine egne sakskostnader for Høyesterett.